

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 4C/74/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3216200730
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Sitáriková
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2016:3216200730.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou, sudkyňou JUDr. Monikou Sitárikovou v právnej veci navrhovateľky: C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. Q. U., X. Q. XXX/XX, proti odporcovi: J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., X. XX, o určenie výživného na rozvedenú manželku, takto

rozhodol:

I. Návrh sa zamieťa.

II. Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu 8.3.2016 domáhala, aby súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na jej výživu sumou 50,- eur mesačne od 1.3.2016. Návrh odôvodnila tým, že s odporcom po rozvode manželstva nekomunikujú, spočiatku neplatil riadne výživné na mal. deti, deti nekontaktuje a ani ich nenavštevuje. Navrhovateľka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 38,- eur, žije u rodičov, ktorí jej neustále vypomáhajú. Je práceneschopná, má problémy s chrbticou, trpí cukrovkou, nevlastní žiadny majetok vyššej hodnoty. Platí vodu vo výške 50,- eur mesačne, nájomné vo výške 40,- eur mesačne, stravné, hygienické potreby a iné potreby vo výške 100,- eur mesačne. K návrhu pripojila listinné dôkazy: rozsudok o rozvode manželstva, doklady o poberaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, o poberaní dávky v hmotnej núdzi a o poberaní prídavku na dieťa.

Odporca vo vyjadrení k návrhu uviedol že od augusta 2015 pravidelne platí bežné výživné na deti. Rozhodnutím súdu mu bola uložená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe 3 rokov dlžné výživné vo výške 1215,90 eur, ktorú sumu nemal, požičal si od rodičov a sumu zaplatil. Navrhovateľka podala návrh na vykonanie exekúcie, od 11/2015 mu zamestnávateľ zráža zo mzdy sumu 219,39 eur, pričom navrhovateľka jeho úhrady exekútorovi neoznámila. V apríli 2016 mal úraz a do dnešného dňa je práceneschopný, čo skomplikovalo jeho finančnú situáciu, s ktorou mu pomohli jeho najbližší, ktorým peniaze bude musieť vrátiť, potom ako sa zaradí do bežného života a začne pracovať. S návrhom nesúhlasí, v momentálnej situácii by bolo pre neho likvidačné určenie príspevku na výživu na rozvedenú manželku, nemožno by si dovoliť platiť nájom, cestovať za prácou, čo by viedlo k strate zamestnania a nemožnosti platiť ani len bežné výživné na deti. Má taktiež zdravotné problémy, nie je známe dokedy bude trvať jeho práceneschopnosť. K vyjadreniu pripojil listiny: zmluva o nájme bytu zo dňa 18.03.2016 prehľad zrážok r. 2015, prehľad zrážok č. 2016, doklady o úhrade výživného na mal. deti, dohoda o plnení dlhu v splátkach č. SK16000575, potvrdenie o dočasnej PN, výplatná páska apríl 2016, oznámenie exekútora zo dňa 10.05.2016, pracovná zmluva zo dňa 17.07.2015, Trestný rozkaz č.k. 1T/29/2012-79 zo dňa 27.04.2012.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 15.06.2016, na ktoré sa odporca ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti, pričom súhlasil aby súd konal v jeho neprítomnosti, súd v zmysle § 101 ods. 2

zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (O.s.p.) prejednal vec v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením návrhu, správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny o vedení navrhovateľky a odporcu v evidencii uchádzačov o zamestnanie, potvrdenia o poberaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, dávky v hmotnej núdzi a prídavku na dieťa navrhovateľkou, potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 06.06.2011, Správa firmy Tempo spol. s r.o. zo dňa 13.05.2016 o zárobku odporcu a zrážkach zo mzdy, zmluva odporcu o nájme bytu zo dňa 18.03.2016 č.l. 37- 45, poštové poukazy č.l. 48, 57-58, dohoda o plnení dlhu v splátkach č. SK16000575 č.l. 49-51, potvrdenie o dočasnej PN č.l. 52, výplatná páska č.l. 54, oznámenie exekútora zo dňa 10.05.2016 č.l. 55-56, pracovná zmluva zo dňa 17.07.2015 č.l. 59-61, Trestný rozkaz č.k. 1T/29/2012-79 zo dňa 27.04.2012 č.l. 62-63 a obsahu spisu tunajšieho súdu 2P/50/2011.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že je na deti sama. Pomáhajú jej rodičia. Nemôže sa zamestnať, má vysokú cukrovku, na jedno oko nevidí. Chce sa zamestnať v Gabore, ale nevie či ju zoberú. Podala si žiadosť na dôchodok, chýbalo jej šesť bodov. Štyri mesiace je PN. Nepracovala, stále je na sociálke. Od 20 rokov má cukrovku, pichá si inzulín. Nepožiadala o prácu v chránenej dielni, má strach, má cukor raz hore raz dole, môže padnúť do kómy. Za posledný rok nebola hospitalizovaná. Odporcu nepožiadala o príspevok na výživu, nemohla ho kontaktovať. Nestretávajú sa, nenavštevuje deti.

Z listinných dôkazov súd zistil, že manželstvo účastníkov konania bolo právoplatne rozvedené Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 2P/50/2011-85 zo dňa 16.02.2012. Navrhovateľke boli na čas po rozvode manželstva zverený do starostlivosti mal. J. nar. XX.X.XXXX a mal. W. nar. XX.XX.XXXX, s tým, že odporca je povinný na výživu mal. J. prispievať sumou 66,- eur a mal. W. sumou 30,- eur mesačne. Navrhovateľka je od 8.7.2013 vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 38,40 eur a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie vo výške 18,40 eur a prídavok na deti vo výške 47,04 eur. Odporca je od 20.07.2015 zamestnaný v spoločnosti Tempo spol. s r.o. ako výrobný pracovník s výkonom práce Volkswagen Slovakia a.s., Bratislava kde za obdobie od 07/2015 do 03/2016 dosahoval príjem v priemere 661,- eur mesačne, z ktorého sú mu mesačne vykonávané zrážky vo výške 266,39 eur mesačne. Od 16.04.2016 je práceneschopný. Spolu s osobou U. A. má prenajatý 1-izbový byt v meste Š., za ktorý uhradia obaja nájom a za služby spojené s užívaním bytu celkom 260,- eur mesačne. Mesačne platí výživné na deti vo výške 96,- eur. Odporca má dlh v celkovej výške 580,74 eur predstavujúci neuhradené preddavky na poistné na verejné zdravotné poistenie, ktorý od 4/2016 spláca mesačne vo výške 65,- eur.

Odporkyňa žije v spoločnej domácnosti s dvoma mal. deťmi u jej rodičov, ktorý jej podľa vyjadrenia navrhovateľky vypomáhajú, s odporcom nie je v kontakte.

Podľa § 72 ods. 1, 2 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (Zákon o rodine) rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa § 75 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa. Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stav vyžadujúci sústavnú opateru.

Súd pri rozhodovaní o priznaní príspevku na výživu rozvedeného manžela v zmysle § 72 Zákona rodine skúma, či bolo manželstvo účastníkov právoplatne rozvedené. Ďalej súd skúma, či navrhovateľ nie je schopný sa sám živiť, či schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať. V prípade príspevku na výživu rozvedeného manžela nie je právny nárok na rovnakú životnú úroveň a vyžaduje sa kvalifikovaná miera odkázanosti. Neschopnosť sám sa živiť znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa do troch rokov, starostlivosti o invalidné dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe zdravotného posudku dosahuje príjmy, ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby. Súd má taktiež obligatórnu povinnosť brať do úvahy aj príčiny rozvratu manželstva. Právo na príspevok nemôže priznať, ak by to odporovalo dobrým mravom, a to ani v prípade, ak by bola splnená podmienka schopnosti poskytovať príspevok na strane povinného.

Preskúmaním veci súd zistil, že manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 2P/50/2011-85 zo dňa 16.02.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.2.2012. Z manželstva pochádzajú dve nezaopatrené maloleté deti. Obaja s rozvodom manželstva súhlasili a príčinami rozvratu manželstva vzájomné nezhody, opustenie spoločnej domácnosti a citované odcudzenie. Navrhovateľka je v súčasnosti evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Odporca má uzatvorený pracovný pomer, s tým, že od 16.4.2016 je práceneschopný.

Zo znenia ustanovenia § 72 Zákona o rodine možno vyvodiť nasledujúce hmotnoprávne podmienky, za ktorých možno priznať príspevok na výživu rozvedeného manžela: manželstvo musí byť právoplatne rozvedené, jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť, schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať, bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku a súlad s dobrými mravmi (obligatórne prihliadnutie na príčiny rozvratu). Miera nároku na príspevok je daná primeranosťou. Pri podmienke neschopnosti samostatne sa živiť sa vyžaduje kvalifikovaná miera odkázanosti. Pokiaľ má jeden z manželov aj značne nadpriemerné príjmy, resp. majetkové pomery, zatiaľ čo druhý z rozvedených manželov sa ocitol v horšej majetkovej situácii, avšak má schopnosť sám sa živiť (aj z prípadných dávok v rámci systému sociálneho zabezpečenia), nárok na príspevok mu nevzniká.

Navrhovateľka v konaní mala preukázať, že nie je schopná sama sa živiť a že schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu umožňujú priznanie príspevku. Vzhľadom na zistený skutkový stav veci súd považuje návrh za nedôvodný. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že navrhovateľka je schopná sa živiť. Nepredložila súdu žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval, že jej zdravotný stav, na ktorý poukazuje, jej bráni sa zamestnať. Vzhľadom na ňou tvrdený stav možnosť zamestnať sa napr. v chránenej dielni nevyužila, nepredložila súdu ani jeden dôkaz, ktorý by preukazoval, že jej zdravotný stav je príčinou, že toho času nie je zamestnaná. Požadovanú výšku príspevku (50,- eur mesačne) na výživu nezdôvodnila, t.j. prečo práve v tejto výške žiada príspevok na jeho výživu. Navrhovateľka žiadnym spôsobom tvrdenia o jej neschopnosti samej sa živiť nepreukázala, nepredložila súdu lekárske potvrdenie, o tom, že pre zdravotný stav nie je schopný zárobkovej činnosti, nenavrhol vykonať dokazovanie, ktoré by preukázalo, že nie je schopná sama sa živiť a môže tak žiadať od odporcu, aby jej prispieval na primeranú výživu. Aj keď navrhovateľka tvrdila, že je vypomáhajú rodičia, nepredložila a ani nenavrhol v konaní dôkaz, ktorý by preukázal toto jej tvrdenie.

Odporca je toho času zamestnaný, avšak od 16.04.2016 je práceneschopný, pričom jeho práceneschopnosť toho času trvá. Pred vznikom práceneschopnosti síce dosahoval príjem cca 660,- eur netto, z ktorej sumy sú mu mesačne vykonávané zrážky cca 266,- eur mesačne. Má dve vyživovacie povinnosti voči mal. deťom, ku ktorým mu v roku 2012 bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 66,- eur a 30,- eur mesačne, ktoré povinnosti si v súčasnosti plní. Odporca má dlh, ktorý mu vznikol z dôvodu, že uhradil dlh na zameškanom výživnom voči mal. deťom. Odporca v súčasnosti tiež spláca dlh, ktorý mu vznikol v dôsledku neplnenia si povinnosti uhrádzať zdravotné poistenie. Tak ako navrhovateľka nevlastní nehnuteľnosť na bývanie, žije v prenajatom byte a okrem nájomného a nákladov spojených s užívaním bytu, vynakladá v prípade výkonu práce, ktoré nie je miestom jeho bydliska náklady na cestovné do práce. Vzhľadom na tieto zárobkove a majetkove pomery na strane odporcu nebol zistený nadpriemerný príjem a s poukazom na plnenie si vyživovacích povinností voči dvom deťom a hradenie

dlhov nie je na strane odporcu príjem, z ktorého by mohol toho času zabezpečovať výživu navrhovateľky, ktorá však podľa názoru súdu je schopná sa sama živiť. V konaní nebola žiadnym spôsobom preukázaná jej odkázanosť výživou na odporcu, a to i vzhľadom k tomu, že je schopná sa živiť, i z prípadných dávok v rámci systému sociálneho zabezpečenia. Aj keď navrhovateľka poukazuje na svoj dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, nepredložila dôkaz o tom, že z tohto dôvodu jej miera vykonávať prácu poklesla alebo že nie je schopná vykonávať žiadnu prácu. Na strane navrhovateľky tak súd nezistil dôvody, pre ktoré by bolo možné toho času jej návrhu vyhovieť podľa § 72 zákona o rodine a preto jej návrh zamietol v celom rozsahu.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspešnému odporcovi náhradu trov konania súd nepriznal, pretože si náhradu trov konanie neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bánovce nad Bebravou písomne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak potrebný počet rovnopisov a príloh účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.)